

V Bruseli 16. 5. 2017
COM(2017) 246 final

2012/0193 (COD)

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

podľa článku 294 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

o

**pozícii Rady v prvom čítaní na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady
o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom
trestného práva**

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

podľa článku 294 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

o

pozícii Rady v prvom čítaní na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva

1. SÚVISLOSTI

Dátum predloženia návrhu Európskemu parlamentu a Rade [dokument COM(2012) 363 final – 2012/193(COD)]:	11. júl 2012
Dátum stanoviska Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru:	neuvádza sa
Dátum stanoviska Európskeho výboru regiónov:	18. december 2012
Dátum pozície Európskeho parlamentu v prvom čítaní:	16. apríl 2014
Dátum prijatia pozície Rady, prvé čítanie:	25. apríl 2017

2. CIEĽ NÁVRHU KOMISIE

Cieľom návrhu smernice je stanoviť minimálne pravidlá týkajúce sa vymedzenia trestných činov, sankcií a premlčacích lehôt v oblasti boja proti podvodom a inému protiprávnemu konaniu, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, s cieľom účinne prispieť k silnejšej ochrane proti trestným činom poškodzujúcim tieto finančné záujmy v súlade s *acquis* Únie v tejto oblasti. Smernicou sa zvýši úroveň ochrany, ktorá je v súčasnosti založená na Dohovore o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (ďalej len „dohovor“)¹ z roku 1995, pričom smernica nahradí tento dohovor vo vzťahu k členským štátom, ktoré ňou budú viazané.

3. PRIPOMIENKY K POZÍCII RADY

Pokiaľ ide o hmotnoprávne ustanovenia smernice, v pozícii Rady v prvom čítaní sa zohľadňuje kompromis, ktorý sa za pomoci Komisie dosiahol počas rokovaní medzi Radou a Európskym parlamentom.

V pozícii Rady v prvom čítaní sú v plnej miere zachované ciele návrhu Komisie. V porovnaní s dohovorom sa v smernici stanovia jasnejšie a prísnejšie pravidlá vo viacerých dôležitých otázkach. Pokiaľ ide o vymedzenie trestných činov, v smernici sa stanovujú aktualizované vymedzenia pojmov aktívna a pasívna korupcia, nový trestný čin sprenevery, ktorý sa vzťahuje na konanie verejného činiteľa presahujúce rámec samotného podvodného konania, a aktualizované vymedzenie pojmu verejný činiteľ.

¹ Ú. v. ES C 316, 27.11.1995, s. 48.

Okrem toho na rozdiel od pôvodného názoru Rady, že podvody v oblasti DPH by mali byť z rozsahu smernice vylúčené, v pozícii Rady v prvom čítaní je teraz do smernice zahrnutý trestný čin závažných podvodov v oblasti DPH, pričom členské štáty budú musieť kvalifikovať ako trestný čin aspoň trestné činy podvodov proti spoločnému systému DPH, ak sa týkajú územia dvoch alebo viacerých členských štátov a spôsobujú celkovú škodu najmenej 10 miliónov EUR. Komisia od začiatku zastávala názor, že podvody v oblasti DPH by mali spadať do rozsahu pôsobnosti smernice, ako je to v súčasnosti v prípade dohovoru². Zahrnutie aspoň závažných cezhraničných podvodov v oblasti DPH do tejto smernice je pre Komisiu zásadné z toho dôvodu, aby nedošlo k zníženiu úrovne ochrany poskytovanej dohovorom a aby boli aj naďalej zabezpečené minimálne normy pre prípady podvodov v oblasti DPH v celej Únii, čím sa zabezpečí jednotná a lepšia ochrana finančných záujmov Únie. Komisia súhlasí s tým, aby sa smernica nevzťahovala na všetky podvody v oblasti DPH, ale len na závažné podvody v oblasti DPH, a poznamenáva, že limit 10 miliónov EUR podlieha doložke o revízii.

Pokiaľ ide o sankcie, smernicou sa harmonizujú maximálne trestnoprávne sankcie v prípade fyzických osôb vrátane maximálnej sankcie trestu odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej štyri roky, ak pri trestných činoch uvedených v tejto smernici vznikla značná škoda alebo prospech, alebo ak je takáto sankcia odôvodnená inými závažnými okolnosťami vymedzenými vnútroštátnym právom.

Kým v dohovore sa otázka premlčacích lehôt neriešila, v smernici sa zavádza nový záväzný súbor pravidiel týkajúci sa premlčacích lehôt vrátane ustanovení o prerušení a pozastavení, pokiaľ ide o trestné činy, ktoré poškodzujú rozpočet Únie. Tento súbor pravidiel umožní orgánom presadzovania práva a justičným orgánom účinne vyšetrovať, stíhať a posudzovať predmetné trestné činy, ako aj zabezpečovať presadzovanie uložených sankcií.

Pokiaľ ide o právny základ, návrh Komisie bol založený na článku 325 ods. 4 ZFEÚ, zatiaľ čo Rada a Európsky parlament sa dohodli, že vhodným právnym základom pre stanovenie minimálnych pravidiel týkajúcich sa vymedzenia trestných činov a sankcií, a to aj trestných činov v oblasti boja proti podvodom poškodzujúcim finančné záujmy Únie, by mal byť článok 83 ods. 1 a 2 ZFEÚ. V súlade s tým prijala Rada v prvom čítaní návrh smernice na základe článku 83 ods. 2 ZFEÚ.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Komisia vydala na zasadnutí Rady 7. februára 2017, keď Rada dosiahla politickú dohodu o smernici, a 25. apríla 2017, keď Rada prijala svoju pozíciu v prvom čítaní, toto vyhlásenie:

„Hoci Komisia nemá žiadne námietky voči hmotnoprávnym ustanoveniam tejto smernice, domnieva sa, že sa mala zakladať na článku 325 ZFEÚ a vyhradzuje si právo začať súdne konanie o právnom základe na Súdnom dvore.“

4. ZÁVER

Komisia v súlade s tým podporuje pozíciu Rady v prvom čítaní týkajúcu sa hmotnoprávných ustanovení smernice. Komisia sa však domnieva, že smernica mala byť založená na článku 325 ZFEÚ, a vyhradzuje si právo začať súdne konanie o právnom základe na Súdnom dvore.

² Potvrdil to aj Súdny dvor vo svojom rozsudku z 8. septembra 2015 vo veci Taricco, C-105/14.